

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 55/2016(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 11 Μαΐου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποίζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **Κανονισμών 25(3)(α) και 26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Κανονισμός 25(3)(α): «Απαγορεύεται-

(α) Η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.»

Κανονισμός 26(ιβ): «Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-

(ιβ) η μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια των δύο φύλων, φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ομάδων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες».

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **16.3.2016** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριασμού της κύρωσης.»

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα **υποστοιχεία 1 & 2:**

1. «Στις **17/1/2016**, μεταξύ των ωρών **19:50 - 20:20**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης, με οπτική και ακουστική προειδοποίηση (K), επεισόδιο του σατυρικού προγράμματος «**FAKATETOUS**», κατά τη διάρκεια του οποίου υπήρξε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες φυλετικών ομάδων, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια μετάδοσης του «δελτίου ειδήσεων στην Ιαπωνική γλώσσα» εντός του πλαισίου της εν λόγω σατυρικής εκπομπής, αναγράφηκε στους «υπότιτλους» η λέξη «σηστομάτηδες».

2. Στις **17/1/2016**, μεταξύ των ωρών **19:50 - 20:20**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης, με οπτική και ακουστική

προειδοποίηση (Κ), επεισόδιο του σατυρικού προγράμματος «**FAKATETOUS**», κατά τη διάρκεια του οποίου υπήρξε μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια φυλετικών ή/ και εθνικών ομάδων, κατά παράβαση του **κανονισμού 26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.»

Ο οργανισμός, με επιστολή των δικηγόρων του Αιμιλιανίδη και Κατσαρού, ημερομ.**27.4.2016** ζήτησε παράταση δέκα ημερών για την υποβολή των θέσεων και απόψεων του. Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ.**28.4.2016**, ενέκρινε την ζητηθείσα παράταση για την υποβολή των παραστάσεων του οργανισμού σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Με επιστολή τους ημερομ.**9.5.2016** (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**), οι Δικηγόροι του οργανισμού Αιμιλιανίδης και Κατσαρός, υπέβαλαν τις θέσεις του οργανισμού σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων/ θέσεων/ ισχυρισμών του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του σχετικού προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **17 Ιανουαρίου 2016**, μεταξύ των ωρών **19:50 – 20:20** (εντός οικογενειακής ζώνης) με **οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ)**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε επεισόδιο της σατυρικής σειράς «**FAKATETOUS**» κατά τη διάρκεια του οποίου:

- **υπήρξε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες φυλετικών ομάδων**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 1**) και
- **υπήρξε μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια φυλετικών ή/ και εθνικών ομάδων**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (**υποστοιχείο 2**).

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 2-3 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του οργανισμού, όπως διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. **9.5.2016**, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Κατ' αρχήν, όσον αφορά τις θέσεις και απόψεις του οργανισμού όπως αυτές καταγράφονται στην τελευταία παράγραφο της πρώτης σελίδας της πιο πάνω επιστολής του και ειδικότερα ότι **«...πριν την έναρξη του προγράμματος υπάρχει αναφορά ότι... αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας ... ουδεμία σχέση έχει με την πραγματικότητα.»**, η Αρχή επισημαίνει ότι κρίνει και αποφασίζει βασιζόμενη στα γεγονότα κάθε υπόθεσης και ότι ουδεμία σχέση έχει με τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης.

Η Αρχή, έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου τηλεθεατή/ ακροατή. Η Αρχή δεν μπορεί να αποδεχθεί ότι η επίδικη λέξη, που περιείχε το εν λόγω πρόγραμμα, χαρακτηριζόταν από ευαισθησία προς τις φυλετικές ομάδες στις οποίες αναφέρεται ή/ και που αναμένει να βλέπει ή/ και να ακούει στην τηλεόραση ο μέσος λογικός πολίτης είτε αυτό πρόκειται για σατυρικό, ενημερωτικό ή οποιασδήποτε άλλης φύσης πρόγραμμα. Εντούτοις, η Αρχή λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι ο οργανισμός ουδεμία πρόθεση είχε να θιγούν οι ευαισθησίες φυλετικών ομάδων ή/ και η αξιοπρέπεια φυλετικών και/ ή εθνικών ομάδων.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι **«...η λέξη που αναφέρεται πρέπει να ιδωθεί κάτω από το πρίσμα μιας σατυρικής εκπομπής. Θα ήταν παράλογη και έξω από κάθε έννοια ελευθερίας της έκφρασης και έξω από το σκοπό του νόμου η απαγόρευση αναφοράς σε πάρα πολύ συνηθισμένες λέξεις και φράσεις της κυπριακής καθομιλουμένης και argo... οι λέξεις / φράσεις αυτές... δεν μπορούν να απομονωθούν.»**, η Αρχή παρατηρεί ότι η φερόμενη χαλάρωση των ηθών γενικά, ως επίσης και η ανοχή και χαλάρωση της χρήσης της γλώσσας στην καθομιλουμένη, δεν αναιρούν το καθήκον και την ευθύνη της Αρχής για τη διασφάλιση της σωστής χρήσης της γλώσσας ούτως ώστε να μην προσβάλλονται οι ευαισθησίες και η αξιοπρέπεια φυλετικών ή/ και εθνικών ομάδων. Επιπρόσθετα, δεν αφαιρούν από τον οργανισμό την υποχρέωση του να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδει δεν προβαίνουν σε τέτοιου είδους ολισθήματα. Ως εκ τούτου, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι η λέξη «σηστομάτηδες» δύναται να θίξει τις φυλετικές ομάδες στις οποίες παραπέμπει και

τονίζει ότι, η ελευθερία στην έκφραση του λόγου δεν είναι απόλυτη και πρέπει να γίνεται εντός των Νομοθετικών πλαισίων.

Συνεπώς, η Αρχή δεν αποδέχεται τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως αυτοί καταγράφονται στις παραγράφους 3 & 4 (σελ.2) της προαναφερθείσας επιστολής του.

Όσον αφορά δε στη θέση του οργανισμού ότι **«... τα κριτήρια για την προσβολή και την παραβίαση σε περίπτωση σατυρικών εκπομπών είναι πολύ πιο ελαστικά ακριβώς γιατί στόχος των εν λόγω προγραμμάτων είναι η απελευθερωμένη σάτυρα και η αυθόρμητη... πρόκληση γέλιου... που μόνο σκοπό έχουν να διασκεδάσουν το θεατή.»**, η Αρχή επισημαίνει ότι, στην παρούσα υπόθεση εξετάζεται συγκεκριμένο πρόγραμμα, που μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης και ενώ έφερε οπτικοακουστική προειδοποίηση (K), εντούτοις κατά τη διάρκειά του έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που θίγονται οι ευαισθησίες και η αξιοπρέπεια φυλετικών ή/ και εθνικών ομάδων. Ως εκ τούτου, οι πιθανές παραβάσεις είναι συγκεκριμένες και σαφείς και το πιο πάνω επιχείρημα, δεν ακυρώνει την ευθύνη του οργανισμού ως προς τη συμμόρφωση του με τις πρόνοιες των Νόμων και των Κανονισμών, ούτε και επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την παρούσα υπόθεση ή/ και την απόφαση της Αρχής. Επιπλέον, είναι φανερό ότι για το σχετικό πρόγραμμα δεν έχουν την ίδια αντίληψη όλοι οι τηλεθεατές, αν λάβουμε υπόψη ότι η Αρχή προχώρησε σε αυτεπάγγελτη εξέταση του εν λόγω προγράμματος κατόπιν σχετικής πληροφόρησης από παραπονούμενο πολίτη. Περαιτέρω, τα κριτήρια για τη σωστή χρήση της γλώσσας και ειδικότερα σε ό,τι αφορά σε ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, παραμένουν τα ίδια είτε πρόκειται για σατυρικά, ενημερωτικά ή οποιασδήποτε άλλης φύσης προγράμματα.

Καταληκτικά και σχετικά με τη θέση του οργανισμού, όπως αυτή καταγράφεται στην παράγραφο 4 (σελ.3) της εν λόγω επιστολής του, η Αρχή υπογραμμίζει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων, ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, η Αρχή τήρησε την αρχή της αναλογικότητας και επιείκειας, καθώς και όλες τις γενικές αρχές που προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό όργανο για θέματα ραδιοτηλεόρασης, έχει την ευθύνη και την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς βρίσκονται εντός του νομικού πλαισίου που ορίζουν οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2015 και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). Η Αρχή κρίνει επίσης σκόπιμο να επαναλάβει ότι, οι οργανισμοί έχουν υποχρέωση να τηρούν τους προαναφερθέντες Νόμους και Κανονισμούς και κατ' επέκταση έχουν την ευθύνη να ρυθμίζουν τη λειτουργία τους με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στη βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού και ειδικότερα την ειλικρινή του απολογία, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό την **κύρωση της Προειδοποίησης** για τις παραβάσεις των Κανονισμών **25(3)(α) (υποστοιχείο 1)** και **26(ιβ) (υποστοιχείο 2)** που έγιναν στις **17.1.2016**.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου